

Sygn. akt I CSK 112/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski

w sprawie ze skargi A. S.A. w W.
przeciwko A. S.
o uchylenie wyroku sądu polubownego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej skarżącego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 12 września 2014 r., sygn. akt I ACa 172/14,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnych orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik powódki A. spółki akcyjnej z siedzibą w W. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 września 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Sformułowane we wniosku zagadnienie prawne sprowadzało się do rozstrzygnięcia, czy w trakcie rozpoznawania skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego na podstawie art. 1206 § 2 pkt 2 k.p.c. sąd powszechny może samodzielnie dokonać ustaleń faktycznych odmiennych od ustaleń poczynionych przez sąd polubowny. Z kolei rozbieżności w orzecznictwie sądów miałyby dotyczyć zakresu kognicji sądów powszechnych w ramach kontroli zgodności wyroków sądów polubownych z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 1206 § 2 pkt 2 k.p.c.

W wypadku powołania się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Sformułowanie zagadnienia powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który

nie podlega jednoznacznej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2013 r., II UK 71/13, LEX nr 1331300).

Z kolei wykazując spełnienie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący powinien nie tylko sprecyzować przepis wymagający wykładni, ale także wyjaśnić, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tego przepisu wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Konieczne jest przytoczenie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie, to zobowiązany jest przytoczyć rozbieżne orzeczenia sądów i poddać je analizie w celu wykazania, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przytoczyć argumenty wskazujące, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Ponadto, ze względu na publiczne zadania jakie ma do spełnienia rozpoznanie skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Trzeba przy tym uwzględnić, że skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy przy jej rozpoznaniu byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym, czy wątpliwościami prawnymi i pozwalać na ich rozstrzygnięcie.

Odnosząc się do powołanych we wniosku stwierdzeń należy zauważyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że w ramach postępowania o uchylenie wyroku sądu polubownego, sąd powszechny nie może merytorycznie rozpoznać sporu pomiędzy stronami postępowania arbitrażowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2007 r., I CSK 82/07,

OSNC 2008, nr 6, poz. 64.). Sąd powszechny nie bada także, czy wyrok sądu polubownego znajduje oparcie w podstawie faktycznej rozstrzygnięcia, a także czy podstawa ta została prawidłowo ustalona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2006 r., V CSK 321/06, nie publ.). W ramach postępowania postarbitrażowego nie chodzi także o ocenę, czy zaskarżone orzeczenie jest zgodne ze wszystkimi bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, lecz o to, czy wywarło ono skutek sprzeczny z podstawowymi zasadami krajowego porządku prawnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2012 r., I CSK 312/11, nie publ.).

Nie można podzielić poglądu, że w niniejszej sprawie sąd powszechny dokonał odmiennych ustaleń faktycznych od sądu polubownego. Wbrew stanowisku zaprezentowanemu w skardze, podstawą rozstrzygnięcia sprawy przez sąd polubowny nie było „sprzeczne z klauzulą porządku publicznego sięgnięcie do analogii z kodeksu pracy”, ale zastosowanie do wykładni umowy reguł interpretacyjnych z art. 65 k.c. W świetle tych ustaleń trudno podzielić ocenę skarżącego, jakoby w sprawie doszło do pogwałcenia podstawowych zasad porządku prawnego RP, rozumianych nie tylko jako normy konstytucyjne, ale także naczelne zasady obowiązujące w poszczególnych dziedzinach prawa.

W konkluzji należy stwierdzić, że powołane we wniosku przesłanki nie zostały wykazane. Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek przedsądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).